

Motion till riksdagen 2024/25:379

av **Christian Carlsson och Dan Hovskär (båda KD)**

Nationellt sekretessbelagt register över könscellsdonatorer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt sekretessbelagt register över könscellsdonatorer där även vårdnadshavarnas rätt till donatornummer undersöks och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att vilja bli förälder men inte kunna väcker ofta existentiella frågor. Forskning visar att ofrivillig barnlöshet för många är något av det mest påfrestande någon kan utsättas för. Att på olika sätt stödja och hjälpa personer i den livssituationen är naturligt för oss som tror på familjen och de små gemenskapernas betydelse.

Då det finns medicinska orsaker till ofrivillig barnlöshet är det enligt WHO prioriterat att ge stöd för att avhjälpa. Men det innebär dock inte att utgångspunkten kan vara att vuxna har rätt till barn. Alla barn har rätt till sina föräldrar, något som klart uttrycks i barnkonventionen genom att barn i så stor mån det är möjligt har rätt att få veta vilka föräldrarna är och få omvårdnad av dessa. Det är angeläget att det bedrivs forskning för att förbättra kunskapsunderlaget om konsekvenserna för barnen och deras familjer, när barnen kommit till genom assisterad befruktning med donerade könsceller.

Kristdemokraterna anser det av största vikt att barnens rätt till sitt genetiska ursprung upprätthålls. Barn som tillkommit genom ägg- eller spermiedonation har idag rätt att i mogen ålder ta reda på information om sin donator. Barn har dessutom rätt att få sina uppgifter införda i den särskilda journalen för donatorn samt rätt att få information om andra som blivit till genom behandling med könsceller från samma donator ifall de också valt att dela sina uppgifter i den särskilda journalen.

Det finns idag ett nationellt register (Q-IVF) där mottagningar rapporterar in till Socialstyrelsen vad de gör och hur många patienter som de har. Alla som genomgår assisterad befruktning i Sverige, inklusive donatorerna, är med i registret. I det

nuvarande registret kan man dock inte spåra donatorerna, vilket innebär att en donator kan donera könsceller i flera olika städer utan mottagningarnas kännedom.

Med ett sekretessbelagt nationellt register över donatorer av könsceller skulle en donator förses med ett donatornummer, vilket kan stärka samordningen mellan olika mottagningar i landet. Den som genomgår assisterad befruktning bör också få tillgång till donatornumret. Ett sådant förslag skulle ytterligare stärka barnets rätt till sitt genetiska ursprung om biologisk förälder och eventuella halvsyskon. Riksdagen föreslås därför ställa sig bakom ett sådant nationellt register över donatorer av könsceller.

Christian Carlsson (KD)

Dan Hovskär (KD)